

I

(Leģislatīvi akti)

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2015/2203

(2015. gada 25. novembris)

par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kazeīniem un kazeinātiem, kas paredzēti lietošanai pārtikā, un Padomes Direktīvas 83/417/EEK atcelšanu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Padomes Direktīva 83/417/EEK ⁽³⁾ paredz dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz dažiem laktoproteīniem (kazeīniem un kazeinātiem), kas paredzēti lietošanai pārtikā. Kopš minētā direktīva stājās spēkā, ir veiktas vairākas izmaiņas, jo īpaši ir izstrādāts visaptverošs tiesiskais regulējums pārtikas aprites tiesību jomā un Pārtikas kodeksa komisija (*Codex Alimentarius Commission*) ir pieņēmusi starptautisko standartu pārtikas kazeīna produktiem ("Kodeksa standarts pārtikas kazeīna produktiem"), kas ir jāņem vērā.
- (2) Ar Direktīvu 83/417/EEK Komisijai piešķirtas pilnvaras īstenot dažus tās noteikumus. Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā šīs pilnvaras jāpielāgo Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 290. pantam.
- (3) Tādēļ skaidrības labad Direktīva 83/417/EEK būtu jāatceļ un jāaizstāj ar jaunu direktīvu.
- (4) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 ⁽⁴⁾ ir ietverti vispārīgi, horizontāli un vienoti Savienības noteikumi par ārkārtas pasākumu pieņemšanu pārtikas un barības jomā. Attiecīgie Direktīvas 83/417/EEK noteikumi tādēļ vairs nav nepieciešami.
- (5) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 882/2004 ⁽⁵⁾ ir ietverti vispārīgi, horizontāli un vienoti Savienības noteikumi par pārtikas produktu paraugu ņemšanas metodēm un analīzi. Attiecīgie Direktīvas 83/417/EEK noteikumi tādēļ vairs nav nepieciešami.

⁽¹⁾ OV C 424, 26.11.2014., 72. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2015. gada 7. oktobra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2015. gada 10. novembra lēmums.

⁽³⁾ Padomes Direktīva 83/417/EEK (1983. gada 25. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz dažiem laktoproteīniem (kazeīnu un kazeinātiem), kas paredzēti lietošanai cilvēku uzturā (OV L 237, 26.8.1983., 25. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 882/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem (OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.).

- (6) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011 ⁽¹⁾ uzņēmumiem savās attiecībās vienam ar otru ir jāsniedz pietiekama informācija, lai nodrošinātu to, ka galapatērētājam tiek sniegta pārtikas produktu informācija un ka šī informācija ir precīza. Tā kā produktus, uz kuriem attiecas šī direktīva, ir paredzēts tirgot uzņēmumu starpā ar mērķi izgatavot pārtikas produktus, ir lietderīgi spēkā esošajā tiesiskajā regulējumā saglabāt un tam pielāgot tos īpašos noteikumus, kas jau ir iekļauti Direktīvā 83/417/EEK, un tos vienkāršot. Ar šādiem konkrētiem noteikumiem būtu jāparedz informācija, kas uzņēmumiem savās attiecībās vienam ar otru jāsniedz par šajā direktīvā ietvertajiem produktiem, lai, no vienas puses, pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmumiem sniegtu galaproduktu marķēšanai nepieciešamo informāciju, piemēram, par alergēniem, un, no otras puses, izvairītos no tā, ka šos produktus sajauc ar līdzīgiem produktiem, kuri nav paredzēti vai nav piemēroti lietošanai pārtikā.
- (7) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1333/2008 ⁽²⁾ ir sniegta pārtikas piedevu un pārstrādes palīgliczēkļu definīcija; Direktīvā 83/417/EEK tie ir nosaukti par tehnoloģiskajām palīgvielām. Līdz ar to šajā direktīvā termina "tehnoloģiskās palīgvielas" vietā būtu jālieto "pārtikas piedevas" un "pārstrādes palīgliczēkļi". Šādas terminoloģijas lietošana būtu arī saskaņā ar Kodeksa standartu pārtikas kazeīna produktiem.
- (8) Pārējie Direktīvas 83/417/EEK pielikumos lietotie termini un atsauces būtu jāpielāgo, lai ņemtu vērā tos, kas lietoti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1332/2008 ⁽³⁾ un Regulā (EK) Nr. 1333/2008.
- (9) Direktīvas 83/417/EEK I pielikumā noteikts, ka pārtikas kazeīna maksimālajam mitruma saturam jābūt 10 %, bet skābā pārtikas kazeīna maksimālajam piena tauku saturam attiecīgi 2,25 %. Tā kā Kodeksa standartā pārtikas kazeīna produktiem minētie parametri ir noteikti attiecīgi 12 % un 2 %, attiecīgie parametri būtu jānosaka saskaņā ar minēto standartu, lai izvairītos no tirdzniecības traucējumiem.
- (10) Lai nekavējoties pielāgotu vai atjauninātu šīs direktīvas pielikumos ietvertos tehniskos elementus nolūkā ņemt vērā attiecīgo starptautisko standartu jaunākās prasības vai tehnikas progresu, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz I un II pielikumā izklāstītajiem standartiem, kurus piemēro pārtikas kazeīniem un kazeinātiem. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (11) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, ar dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu veicināt lietošanai pārtikā paredzēto kazeīnu un kazeinātu brīvu apriti, vienlaikus nodrošinot augsta līmeņa veselības aizsardzību un saskaņojot spēkā esošos noteikumus ar vispārīgajiem Savienības tiesību aktiem par pārtiku un ar starptautiskajiem standartiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Darbības joma

Šī direktīva attiecas uz pārtikā lietojamiem kazeīniem un kazeinātiem un to maisījumiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1333/2008 (2008. gada 16. decembris) par pārtikas piedevām (OV L 354, 31.12.2008., 16. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1332/2008 (2008. gada 16. decembris) par pārtikas fermentiem un par grozījumiem Padomes Direktīvā 83/417/EEK, Padomes Regulā (EK) Nr. 1493/1999, Direktīvā 2000/13/EK, Padomes Direktīvā 2001/112/EK un Regulā (EK) Nr. 258/97 (OV L 354, 31.12.2008., 7. lpp.).

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) "skābais pārtikas kazeīns" ir piena produkts, kas iegūts, ar skābi recinot vājpienu un/vai produktus, kas iegūti no piena, pēc tam atdalot sūkalas un iegūto koagulātu skalojot un žāvējot;
- b) "pārtikas himozīnkazeīns" ir piena produkts, kas iegūts, recinot vājpienu un/vai produktus, kas iegūti no piena, pēc tam atdalot sūkalas un iegūto koagulātu skalojot un žāvējot; koagulātu iegūst, izmantojot himozīnu vai citus recināšanas fermentus;
- c) "pārtikas kazeināti" ir piena produkti, kas iegūti, žāvējot ar neitralizējošām vielām apstrādātu pārtikas kazeīnu vai pārtikas kazeīna koagulāta recekli.

3. pants

Dalībvalstu pienākumi

Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

- a) direktīvas 2. pantā definētos piena produktus tirgo ar minētajā pantā noteiktajiem nosaukumiem tikai tad, ja tie atbilst šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem un I un II pielikumā noteiktajiem standartiem; un
- b) kazeīnus un kazeinātus, kuri neatbilst I pielikuma I iedaļas b) un c) punktā, I pielikuma II iedaļas b) un c) punktā vai II pielikuma b) un c) punktā noteiktajiem standartiem, neizmanto pārtikas produktu izgatavošanā un, ja tie tiek tirgoti likumīgi citiem nolūkiem, tos nosauc un marķē tā, lai pircējam neradītu maldīgu priekšstatu par to īpašībām, kvalitāti vai paredzēto izmantošanu.

4. pants

Marķējums

1. Uz 2. pantā definēto piena produktu iesaiņojuma, taras vai etiķetes ar labi redzamām, skaidri salasāmām un neizdzēšamām rakstu zīmēm marķē šādus datus:

- a) piena produkta nosaukumu, kas minētajiem produktiem ir noteikts 2. panta a), b) un c) punktā, par pārtikas kazeinātiem norādot II pielikuma d) punktā minēto katjonu vai katjonus;
- b) produktiem, ko pārdod kā maisījumus:
 - i) vārdkopu "... maisījums", norādot maisījumā ietilpstošo produktu nosaukumus pēc to masas satura dilstošā secībā;
 - ii) pārtikas kazeinātiem norāda II pielikuma d) punktā minēto katjonu vai katjonus;
 - iii) maisījumiem, kas satur pārtikas kazeinātus, norāda olbaltumvielu saturu;
- c) produktu neto masu kilogramos vai gramos;
- d) uzņēmēja, kas iesaistīts pārtikas aprītē, vārdu vai uzņēmuma nosaukumu un adresi, ar kura vārdu vai uzņēmuma nosaukumu šo produktu pārdod, vai gadījumos, kad minētais uzņēmējs, kas iesaistīts pārtikas aprītē, Savienībā neveic uzņēmējdarbību, importētāju Savienības tirgū;
- e) izcelsmes valsti produktiem, kas ievesti no trešām valstīm;
- f) produktu partijas identifikācijas numuru vai ražošanas datumu.

Atkāpjoties no pirmās daļas, datus, kas minēti šā panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) punktā un c), d) un e) apakšpunktā, var norādīt tikai pavaddokumentā.

2. Dalībvalstis savā teritorijā aizliedz 2. panta a), b) un c) punktā minēto piena produktu tirdzniecību, ja to marķējumā šā panta 1. punkta pirmajā daļā minētie dati nav sniegti valodā, ko pircēji minētajā dalībvalstī, kurā šie produkti tiek tirgoti, var viegli saprast, ja vien šādu informāciju uzņēmējs, kas iesaistīts pārtikas aprītē, nav sniedzis citādā veidā. Minētos datus marķējumā var norādīt vairākās valodās.

3. Ja 2. pantā definētajos piena produktos I pielikuma I iedaļas a) punkta 2. apakšpunktā un I pielikuma II iedaļas a) punkta 2. apakšpunktā un II pielikuma a) punkta 2. apakšpunktā paredzētais minimālais piena olbaltumvielu saturs ir lielāks, neskarot citu Savienības tiesību aktu noteikumus, to var pienācīgi marķēt uz produkta iesaiņojuma, taras vai etiķetes.

5. pants

Pilnvaru deleģēšana

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 6. pantu attiecībā uz I un II pielikumā noteikto standartu grozīšanu, lai ņemtu vērā attiecīgo starptautisko standartu jaunākās prasības un tehnikas attīstību.

6. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus. Ir īpaši būtiski, lai Komisija ievērotu parasto praksi un pirms 5. pantā minēto deleģēto aktu pieņemšanas apspriestos ar ekspertiem, tostarp dalībvalstu ekspertiem.

2. Pilnvaras pieņemt 5. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2015. gada 21. decembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 5. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Saskaņā ar 5. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

7. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas ir vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2016. gada 22. decembrim. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

8. pants

Atcelšana

Direktīvu 83/417/EEK atceļ no 2016. gada 22. decembra.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu III pielikumā.

9. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

10. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2015. gada 25. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
N. SCHMIT

I PIELIKUMS

PĀRTIKAS KAZEĪNS

I. STANDARTI, KO PIEMĒRO SKĀBAJĒM PĀRTIKAS KAZEĪNIEM

a) Pamatrādītāji, kas raksturo sastāvu

1. Maksimālais mitruma saturs	12 % m/m
2. Minimālais piena olbaltumvielu saturs sausnā	90 % m/m
no tā minimālais kazeīna saturs	95 % m/m
3. Maksimālais piena tauku saturs	2 % m/m
4. Maksimālais titrējamais skābums mililitros decinormāla nātrija hidroksīda šķīduma uz gramu parauga	0,27
5. Maksimālais pelnu saturs (ieskaitot P ₂ O ₃)	2,5 % m/m
6. Maksimālais bezūdens laktozes saturs	1 % m/m
7. Maksimālais nogulšņu saturs (piedegušas daļiņas)	22,5 mg/25 g

b) Piesārņotājvielas

Maksimālais svina saturs	0,75 mg/kg
--------------------------	------------

c) Piemaisījumi

Svešķermeņi (piem., koksnes vai metāla daļiņas, spalvas vai kukaiņu atliekas)	25 g paraugā neatrod
---	----------------------

d) Pārstrādes palīg līdzekļi, baktēriju kultūras un atļautās piedevas

1. Skābes:

- pienskābe
- sālsskābe
- sērskābe
- citronskābe
- etiķskābe
- ortofosforskābe

2. Pienskābi ražojošu baktēriju kultūras

3. Sūkalas

e) Organoleptiskās īpašības

1. *Smarža*: neraksturīga smarža nepiemīt.
2. *Izskats*: baltā vai krēmaltā krāsā; produkts nedrīkst saturēt gabalus, kas nesabirzt, tos viegli saspiežot.

II. STANDARTI, KO PIEMĒRO PĀRTIKAS HIMOZĪNKAZEĪNIEM

a) Pamatrādītāji, kas raksturo sastāvu

1. Maksimālais mitruma saturs	12 % m/m
2. Minimālais piena olbaltumvielu saturs sausnā	84 % m/m
no tā minimālais kazeīna saturs	95 % m/m
3. Maksimālais piena tauku saturs	2 % m/m
4. Minimālais pelnu saturs (ieskaitot P ₂ O ₅)	7,5 % m/m
5. Maksimālais bezūdens laktozes saturs	1 % m/m
6. Maksimālais nogulšņu saturs (piedegušas daļiņas)	15 mg/25 g

b) Piesārņotājvielas

Maksimālais svina saturs	0,75 mg/kg
--------------------------	------------

c) Piemaisījumi

Svešķermeņi (piem., koksnes vai metāla daļiņas, spalvas vai kukaiņu atliekas)	25 g paraugā neatrod
---	----------------------

d) Pārstrādes palīg līdzekļi

- himozīns, kas atbilst Regulā (EK) Nr. 1332/2008 noteiktajām prasībām,
- citi piena recināšanas fermenti, kas atbilst Regulā (EK) Nr. 1332/2008 noteiktajām prasībām.

e) Organoleptiskās īpašības

1. *Smarža*: neraksturīga smarža nepiemīt.
2. *Izskats*: baltā vai krēmbaltā krāsā; produkts nedrīkst saturēt gabalus, kas nesabirzt, tos viegli saspiežot.

II PIELIKUMS

PĀRTIKAS KAZEINĀTI

STANDARTI, KO PIEMĒRO PĀRTIKAS KAZEINĀTIEM

a) Pamatrādītāji, kas raksturo sastāvu

1. Maksimālais mitruma saturs	8 % m/m
2. Minimālais piena olbaltumvielu saturs sausnā	88 % m/m
no kura minimālais kazeīna saturs	95 % m/m
3. Maksimālais piena tauku saturs	2 % m/m
4. Maksimālais bezūdens laktozes saturs	1 % m/m
5. pH	6,0 līdz 8,0
6. Maksimālais nogulšņu saturs (piedegušas daļiņas)	22,5 mg/25 g

b) Piesārņotājvielas

Maksimālais svina saturs	0,75 mg/kg
--------------------------	------------

c) Piemaisījumi

Svešķermeņi (piem., koksnes vai metāla daļiņas, spalvas vai kukaiņu atliekas)	25 g paraugā neatrod
---	----------------------

d) Pārtikas piedevas

(fakultatīvas neitralizējošas vielas un bufervielas)

hidroksīdi	}	nātrijs
karbonāti		kālijs
fosfāti		kalcija
citrāti		amonija
		magnija

e) Īpašības

- Smarža:** ļoti vāja neraksturīga piegarša un smarža.
- Izskats:** baltā vai krēmbaltā krāsā; produkts nedrīkst saturēt gabalus, kas nesabirzt, tos viegli saspiežot.
- Šķīdība:** gandrīz pilnīgi šķīst destilētā ūdenī, izņemot kalcija kazeinātu.

III PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Padomes Direktīva 83/417/EEK	Šī direktīva
1. pants	1. un 2. pants
2. pants	3. pants
3. pants	4. pants
4. panta 1. punkts	4. panta 1. punkta pirmā daļa
4. panta 2. punkta pirmā daļa	4. panta 2. punkts
4. panta 2. punkta otrā daļa	4. panta 1. punkta otrā daļa
5. pants	—
6. panta 1. punkts	—
6. panta 2. punkts	—
7. pants	—
8. pants	—
9. pants	—
10. pants	—
11. pants	—
—	5. pants
—	6. pants
12. pants	7. pants
—	8. pants
—	9. pants
13. pants	10. pants
I pielikuma I iedaļa	2. panta a) un b) punkts
I pielikuma II iedaļa	I pielikuma I iedaļa
I pielikuma III iedaļa	I pielikuma II iedaļa
II pielikuma I iedaļa	2. panta c) punkts
II pielikuma II iedaļa	II pielikums
—	III pielikums